

Rån och bilstöld ökar risken för fortsatt brottslighet

De ungdomar som tidigt döms för rån, tillgrepp av motorfordon samt hot och våld mot tjänsteman, ligger särskilt i riskzonen för fortsatt brottslighet. Det visar en studie om så kallade strategiska brott som Brottsförebyggande rådet (Brå) presenterar idag.

– I den här rapporten har vi tittat på lagförda och dömda ungdomar mellan 15-20 år under 00-talet. Resultaten visar att vissa brottstyper är vanligare bland de som dömts tidigt och därefter fortsatt att begå brott, säger Olle Westlund, utredare på Brå.

Förutom rån, hot och våld mot tjänsteman samt biltillgrepp är också övergrepp i rättsak ett av de vanligaste debutbrotten bland riskgruppen. Däremot är inte misshandel, sexualbrott och stöld på samma sätt typiska indikatorer på fortsatt brottslighet.

– Vår utredning visar att rån numera är det mest strategiska brottet, säger Sven Granath, utredare på Brå. Av de ungdomar mellan 15-17 år som lagförts för rån under 00-talet, är det över hälften som återfaller i flera nya brott, även om de inte varit dömda tidigare.

Vanligt med sociala problem

Ungdomarna som rapporten handlar om har det ofta tuffare än andra dömda ungdomar i samma ålder, även jämfört med dem som begår andra brott. Därför är de strategiska brotten inte bara en indikator på fortsatt brottslighet, utan även på sociala problem där kriminell umgänge kan vara en del.

– I gruppen av återfallsbenägna ungdomar har vi konstaterat att de oftare begår brott tillsammans med andra och har det trassligt i skolan. De är också ofta kända hos socialtjänsten sedan tidigare, säger Olle Westlund.

Viktigt med individanpassade insatser

I förebyggande syfte föreslår utredarna att samverkande insatser bör inriktas mot ungdomarnas livsvillkor och behov snarare än mot specifika brottstyper. Kontinuitet och en hög grad av individuell anpassning är också viktiga delar för att minska risken att fler hamnar i kriminella karriärer.

Rapporten som släpps idag är ett regeringsuppdrag och en uppföljning av en tidigare rapport (Brå 2000:3). Då var tillgrepp av fortskaffningsmedel, rån och stöld de vanligaste strategiska brotten. Men nu har övergrepp i rättsak ersatt stöld på listan över vilka brottstyper som leder till ökad risk för en fortsatt kriminell karriär.

Rapporten *Strategiska brott under 00-talet* kan beställas eller laddas ner på www.bra.se

Ytterligare information: Sven Granath, tel: 08-401 87 67 eller Olle Westlund, tel: 08-401 87 47, båda utredare på Brå.